

- Які події ви змогли передбачити?

VI. Домашнє завдання

«Обери сам/сама»:

- Переглянути художній фільм «Чарлі і шоколадна фабрика» (США, 2005р., режисер Тім Бертон).

- Придумати продовження твору, вміти презентувати.

Індивідуальні завдання:

- Підготувати *ленбук* до твору Роальда Дала «Чарлі і шоколадна фабрика»

Локація#5.

- Розробити власний ескіз та придумати назву шоколаду – «дизайнери».

- За допомогою запропонованих інгредієнтів виготовити *власну продукцію* – «кулінари»

Локація#6.

Список використаних джерел та інтернет-ресурсів

URL: https://pidruchnyk.com.ua/1688-5_zarlit_nikolenko.html.

URL: https://padlet.com/xavruta_lud/4il0f0twkka95t86.

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ З ОБДАРОВАНИМИ УЧНЯМИ

(з досвіду роботи *Горобець Олени Валеріївни*)

Світлана ЄФІМЕНКО,

старший викладач кафедри інформаційно-комунікаційних технологій та безпечного освітнього середовища комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського»

Сучасне суспільство потребує яскравих, творчих, конкурентоспроможних особистостей, здатних надавати обертів науково-технічному прогресу, економічному й культурному розвитку за рахунок реалізації індивідуальних здібностей, обдарувань та набутих компетентностей.

Численні психолого-педагогічні публікації, об'єктом дослідження яких є обдарованість, свідчать про значний інтерес науковців до цієї проблеми. Суттєвий внесок у вивчення природи обдарованості, методик діагностики й психолого-педагогічних умов розвитку різних видів обдарованості зроблено українськими (О. Антонова, Н. Басюк, А. Вірковський, Ю. Гільбух, О. Демченко, О. Кульчицька, В. Моляко, Т. Москвіна, О. Музика, В. Рибалка, В. Сухомлинський, В. Щорс та інші) та зарубіжними (Дж. Гілфорд, Дж. Рензулі, П. Торренс та інші) дослідниками. Погляди вчених на сутність поняття обдарованості хоча й різняться, та все ж мають спільне узагальнення, що характеризує цей феномен як якісну інтеграцію когнітивних властивостей, особистісних якостей, здібностей та інших потенційних ресурсів (як вроджених, так і набутих), що дозволяють особистості з раннього віку досягти високих, яскравих результатів в одному або декількох видах діяльності за певних мотиваційних умов. Обдарованим особистостям властиві як спільні характерні риси, так і специфічні, що відповідають певному виду обдарованості (інтелектуальна, академічна, наукова, творча, технічна, спортивна, соціальна, мистецька (акторська, музична, художня, літературна тощо) та інші). Так, з раннього віку обдарованість може проявлятися у високій пізнавальній мотивації,

допитливості, дослідницькій активності й творчості, інтенсивній розумовій праці, самостійній постановці й нестандартному вирішенні проблем, прогнозуванні й досягненні оригінальних рішень з-поміж багатьох варіантів ідей, нешаблонному мисленні й сприйнятті світу, баченні однієї й тієї ж проблеми під різними кутами зору, тонкій спостережливості, яскравій фантазії й абстрактному мисленні, кмітливості й винахідливості, швидкості сприйняття й засвоєння нової інформації, легкому застосуванні набутих компетентностей в нових ситуаціях, динамічності розвитку психічних процесів, ранній мові, ранньому вживанні складних слів і речень, ранньому засвоєнні лічби і читання, ерудованості й багатому активному словниковому запасі, інтерпретації інформації й здатності встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, схильності до знаходження аналогів, здатності до комбінування й реконструювання, енергійності, систематичності й наполегливості у певній діяльності, яскравому виявленні спеціальних здібностей до одного чи кількох видів діяльності.

Погоджуємось з переконанням славетного земляка Василя Олександровича Сухомлинського в тому, що не існує нездібних дітей. Важливо з раннього віку виявити потенційні можливості кожної дитини з метою спрямування освітнього процесу на їх розвиток та реалізацію у певній сфері діяльності. У закладі загальної середньої освіти, очолюваним Василем Олександровичем, було організовано систему раннього виявлення та розвитку обдарувань здобувачів освіти.

У наш час можна зустріти керівників та педагогів закладів освіти, цілеспрямованість, вмотивованість, майстерність та відданість педагогічній праці яких має багато спільного з натхненною працею Василя Сухомлинського.

Таким яскравим представником сучасної освітянської спільноти Кіровоградської області, зокрема й України в цілому є **Горобець Олена Валеріївна** – вчитель вищої категорії, вчитель-методист, заслужений вчитель України, керівник Комунального закладу «Кропивницький міжшкільний ресурсний центр № 1» Кропивницької міської ради».

Творча новизна перспективного педагогічного досвіду Горобець Олени Валеріївни полягає в організації роботи з обдарованими учнями на основі авторської конструктивної комбінації проектно-освітньої технології як базової з іншими освітніми технологіями; апробації нових форм, методів, прийомів освітньої взаємодії педагога з обдарованими учнями й учнівським колективом в цілому; застосуванні особистісно й практико орієнтованого підходу з метою компетентнісного розвитку, виявлення й реалізації здібностей та обдарувань кожного здобувача освіти в умовах творчої, співдружньої, натхненної, комфортної психологічної атмосфери як педагогічного, так і учнівського колективу, кожен член якого – повноцінний активний учасник освітнього процесу. За змістом досвід носить комплексний характер, оскільки передбачає вдосконалення освітнього процесу закладу шляхом створення психолого-педагогічних та організаційних умов системного вияву та розвитку інтелектуально-творчих потенційних можливостей не лише здобувачів освіти, а й педагогів закладу освіти.

Мета узагальнення досвіду: здійснити аналіз методів, прийомів та засобів

навчання, форм освітньої взаємодії учасників освітнього процесу закладу, очолюваного О. В. Горобець; ознайомити науково-педагогічних та педагогічних працівників із особливостями психолого-педагогічних та організаційних умов навчання обдарованих здобувачів освіти, які впроваджує О. В. Горобець; сприяти популяризації перспективного педагогічного досвіду О. В. Горобець.

Мета статті – висвітлення результатів вивчення та узагальнення перспективного педагогічного досвіду Горобець Олени Валеріївни.

Протягом вивчення перспективного педагогічного досвіду відбувалось систематичне спілкування з Оленою Валеріївною Горобець та здійснювався аналіз як навчальних занять пані Олени, так і змісту діяльності, очолюваного нею закладу в цілому. Зокрема, в рамках вивчення досвіду було нанесено візит до першого у місті міжшкільного ресурсного центру трудового навчання: комунального закладу «Кропивницький міжшкільний ресурсний центр № 1» Кропивницької міської ради.

Центр є першим в місті зонованим приміщенням трудового навчання, в якому функціонують чотири кабінети: швейна й слюсарно-столярна майстерні, кулінарна лабораторія, лабораторія робототехніки та 3D-друку. Всі ці зони оснащені потужною матеріально-технічною базою: надсучасним обладнанням, технікою, інструментами й матеріалами.

Так, слюсарно-столярна майстерня обладнана інноваційним слюсарно-столярним обладнанням та інвентарем, необхідним для виконання безшумної, непильної роботи в рамках проектно-технологічної діяльності здобувачів освіти. Швейна майстерня забезпечена сучасними промисловими та побутовими швейними машинками й оверлоками, розкрійним обладнанням, прасками та всіма необхідними для роботи інструментами. Також слюсарно-столярна та швейна майстерні обладнані телевизором й маркерною магнітною дошкою, рис. 1.

Рис.1. Фрагменти обладнання слюсарно-столярної (ліворуч) та швейної (праворуч) майстерень

У кулінарній лабораторії наявний кухонний та столовий інвентар, витяжки, плити, духові печі, холодильник тощо. На стіні лабораторії – маркерна магнітна дошка й телевизор, на який, за допомогою статичної документ-камери та ноутбука, проектується той чи інший технологічний етап приготування страви. Об'єктом для проєкції може слугувати технологічна картка чи, наприклад, фігурна форма нарізки овочів, продемонстрована педагогом в процесі

приготування страви (такі документ-камери використовуються і в майстернях для проєкції креслень). Для кожного здобувача освіти передбачено комплект робочого одягу (фартушок, головний убір), рис. 2.

Рис.2. Обладнання кулінарної лабораторії

Лабораторія робототехніки та 3D-друку забезпечена десятьма наборами LEGO SPIKE Prime, програмування яких передбачено в середовищі Scratch, трек для перегонів роботів, інтерактивна дошка, шафа-органайзер для безпечного зберігання й зарядки ноутбуків, сонячна батарея для навчальних проєктів з проблеми альтернативної енергетики, два 3D-принтери. Один принтер друкує пластиком, а інший – шоколадом (наприклад, для оздоблення печива, виготовленого у кулінарній лабораторії)!

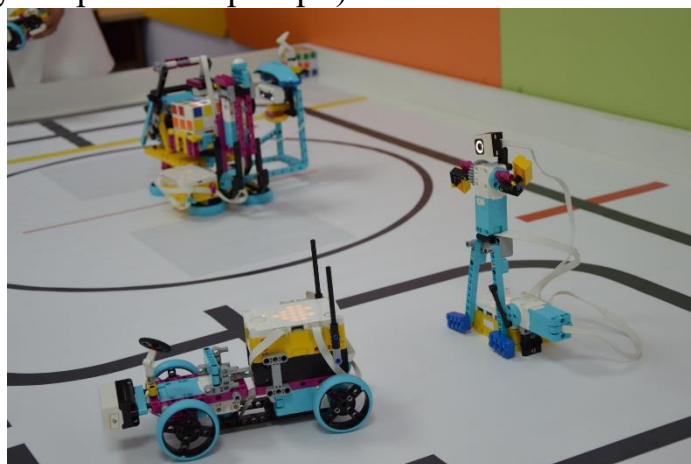

Рис.3. Роботи, сконструйовані учнями в лабораторії робототехніки та 3D-друку

На противагу переважно застарілому обладнанню майстерень трудового навчання, у більшості закладів загальної середньої освіти, завдяки інноваційному оснащенню, Центр став опорним закладом трудового навчання для більше ніж 2,5 тис. учнів 86-ти 7-9-х класів закладів загальної середньої освіти мікрорайону міста Кропивницький.

Заклад освіти, який очолює Олена Валеріївна Горобець, має потужний інтелектуально-творчий кадровий потенціал. Кожен педагог – обдарована особистість в певному виді діяльності, кращий представник своєї професії, є не лише професіоналом у своїй справі, а й багатопрофільним фахівцем, який, за потреби, може доповнити чи замінити колегу під час освітнього процесу. Це Ганна ПРИБУДЧЕНКО, Вікторія ПТАШИНСЬКА, Андрій БАРДАКОВ, Роман КОЛІСНИК, Василь ЮР'ЄВ, Олена БОСА, Юлія ГИДУЛЯН, Людмила ЧЕРНОВА.

Навчання у Центрі організовано таким чином, що один раз на місяць учні впродовж чотирьох годин від початку до кінця виконують один проєкт відповідно до програми трудового навчання (проєктна освітня технологія є основною, її елементи конструктивно комбінуються з елементами інших освітніх технологій). Так як навчальною програмою з означеного предмету у 7-9-х класах передбачена одна година на тиждень, то якраз один раз на місяць «набігають» ці чотири години. Впродовж означеного часу школярі працюють над об'єктом проєктування в одній із майстерень/лабораторій. За семестр (впродовж чотирьох місяців) учні таким чином мають змогу попрацювати в усіх чотирьох майстернях. Навчаються учні без поділу за гендерною ознакою. Тож шують, готують страви, майструють вироби з дерева й металу, конструюють робототехніку як хлопчики, так і дівчатка разом. Одночасна наповнюваність групи – 15 осіб. Завдяки цьому кожен здобувач освіти має змогу отримати індивідуальний підхід та попрацювати за персональним робочим місцем. В залежності від теми й мети проєкту учні працюють над об'єктами проєктування як індивідуально (з опорою на винахідливість, незалежність та творчий авторський підхід до реалізації завдань в рамках індивідуального проєкту), так і в парах чи мікрогрупах (внесок кожного члена мікрогрупи у спільне завдання диференціюється відповідно до його потенційних можливостей та рівня сформованих компетентностей). Наприклад, під час занять у швейній чи слюсарно-столярній майстернях дівчатка й хлопчики індивідуально працюють над виготовленням екторбинки чи підставки для смартфона. В лабораторії робототехніки та 3D-друку, де активно реалізуються елементи STEM-освіти, однією з ідей якої є командна діяльність, дівчатка та хлопчики в парах чи мікрогрупах працюють над проєктами з робототехніки, адаптованими до змісту навчальної програми. Це проєкти «Статична іграшка» й «Динамічна іграшка», екопроєкти з сортування сміття, соціальні проєкти «Допоможи другу», «Модель для друга без кінцівок» тощо. У кулінарній лабораторії учні за трьома робочими столами у трьох мікрогрупах готують різноманітні страви. В рамках одного проєкту «Страви української кухні» це можуть бути борщ + пампушки, вареники + деруни тощо. А на початковому етапі проєктно-технологічної діяльності, під час засвоєння поняття економічної грамотності, учні колективно разом з лаборантом закупають продукти, які відповідають критеріям якості, терміну придатності, розміру бюджету. Після приготування страв, на завершальному етапі, відбувається сервірування столу, оцінка (само- й взаємооцінка) якості об'єкта проєктування, рефлексія. Зошити школярі не використовують. Натомість у кожного є індивідуальна робоча тека, у яку вони складають інструкційні картки, схеми, таблиці, креслення, ескізи та інший навчальний матеріал, за допомогою якого опановують теоретичну складову проєктно-технологічної діяльності.

В умовах дистанційного навчання у закладі реалізується дуже зручний спосіб організації освітнього процесу. Зокрема, створено сайт закладу на платформі Wix.com., що слугує платформою для навчання учнів. На сайті розміщено навчальні матеріали до кожного проєкту у текстовому та відеоформаті. Так як проєктно-технологічна діяльність здійснюється у чотирьох логічно-послідовних етапах (організаційно-підготовчому, конструкторському,

технологічному, заключному), то до кожного етапу проекту спільними зусиллями педагогів Центру створено дуже детальні, інформативні відеоінструкції, в яких продемонстровано конкретний етап роботи над проектом (вибір моделей-аналогів, креслення, розкрій чи оздоблення виробу, приготування страви тощо).

Відповідно, окрім сайту, заклад має власний YouTube-канал, а також персональну сторінку вчителя Олени БОСОЇ в соціальній мережі Tik-Tok. Для оперативного обміну інформацією використовується месенджер Viber та приватна група у Facebook. Також у Центрі використовується свій внутрішній електронний журнал, створений у застосунку Google Sheets. Доступ до журналу для редагування мають всі педагоги Центру, а доступ лише для перегляду – класні керівники учнів.

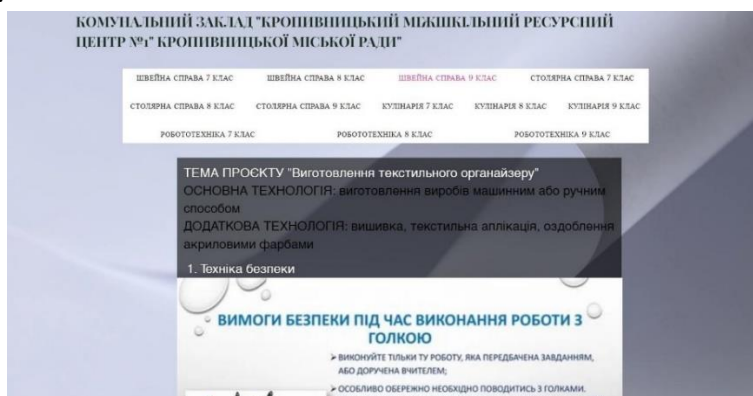

Рис.4. Фрагмент сайту Центру з навчальними матеріалами до проєктів

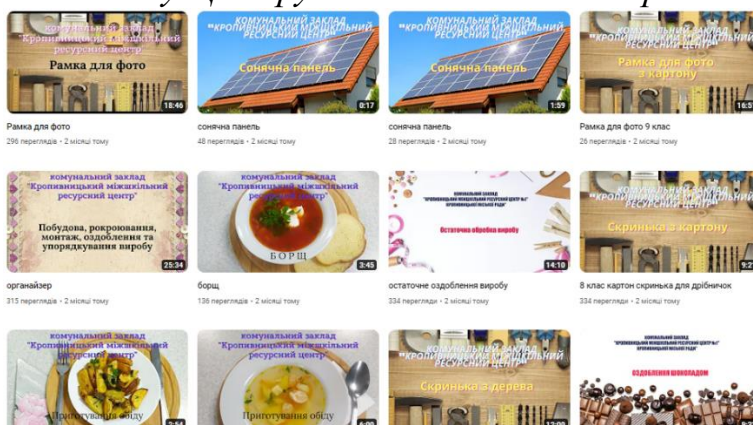

Рис.5. Фрагмент YouTube-каналу Центру

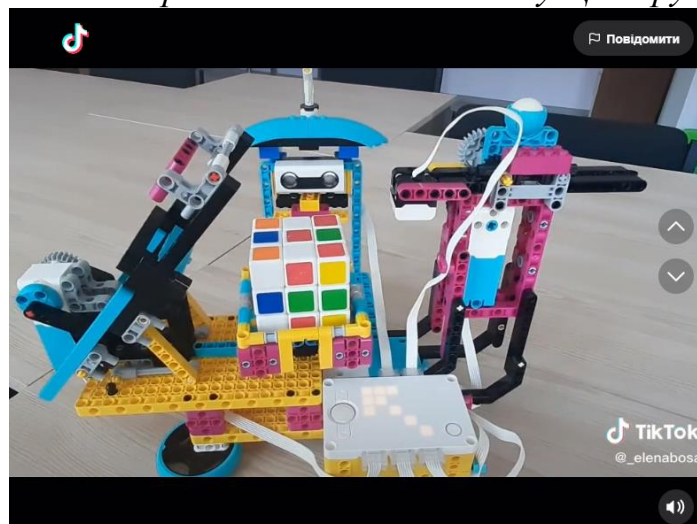

Рис. 6. Матеріал сторінки Олени БОСОЇ в Tik-Tok

Щомісяця напередодні проєктно-технологічної діяльності диспетчер Центру надсилає класному керівникові учнів наступні матеріали для підготовки до навчання: покликання на синхронний урок, покликання на теоретичний матеріал, що розміщений на сайті та YouTube-каналі закладу, покликання на тестування за допомогою Google Forms. Зокрема, тестування у Google Forms передбачає перевірку рівня сформованості компетентностей учнів з тематики проєкту та збір фотозвітів з виконаних школярами практичних завдань в рамках завдань проєкту. Власні світлини з процесу та результатів проєктно-технологічної діяльності школярі прикріплюють до Google Forms за допомогою функції опитувальника «Завантаження файлу». До речі, школярі мають змогу неодноразово відправляти опитувальник, щоразу вдосконалюючи свої відповіді та підвищуючи бал. Це є одним зі способів створення ситуації успіху в закладі.

Синхронне заняття складає 30% частини часу, відведеного на проєктно-технологічну діяльність. Інша частина часу – асинхронне виконання учнями завдань в рамках проєкту. Дедлайн виконаних асинхронних завдань визначається з урахуванням наявності повітряних тривог та вимкнення електроенергії. Простором реалізації здібностей та обдарувань в тому чи іншому виді проєктно-технологічної діяльності кожного здобувача освіти закладу є варіативність та рівень складності технологій виготовлення й оздоблення об'єктів проєктування, можливість авторського підходу до реалізації на практиці завдань в рамках проєкту, а також індивідуальний темп їх виконання за тьюторської підтримки Олени Валеріївни й інших педагогів закладу. Так, під час асинхронного виконання завдань проєктно-технологічної діяльності учні в будь-який час до 15.00 можуть прийти до закладу на очну індивідуальну консультацію та виконати свою роботу на сучасному устаткуванні під керівництвом свого вчителя, а на 15.00 щодня – записатись на онлайнкову консультацію. Таким чином, здобувачі освіти закладу вчать самостійно ставити освітні цілі в цілому й у рамках проєкту, зокрема, вибудовуючи особисту траєкторію розвитку. Вони здобувають навички планування свого часу й розподілу його між етапами проєктно-технологічної діяльності, організують власну самостійну діяльність як в онлайнковому, так і в очному форматі, звертаються за допомогою під час консультацій в разі потреби на певному етапі проєктно-технологічної діяльності, а також надають допомогу однокласникам, співпрацюючи в групі, опановують вміння формулювати критерії якості виконаного завдання, здійснювати само- та взаємооцінювання процесу й результатів діяльності.

Під час візиту до закладу випала можливість відвідати синхронне заняття Олени Валеріївни Горобець з теми проєкту «Екторба». На початку відеозустрічі вчитель ознайомила учнів з темою, метою та завданнями проєктно-технологічної діяльності, яку вони розпочинають. Впродовж заняття пані Олена разом зі школярами шляхом використання проблемних питань здійснили аналіз актуальності тематики проєкту, пригадали правила техніки безпеки, яких необхідно дотримуватись під час роботи, склали банк ідей щодо способів оздоблення готового виробу, обговорили план асинхронних дій, акцентували увагу на способах вибору інструментів, матеріалів, технологічної послідовності виготовлення виробів в рамках проєкту. Під час уроку вчитель використовувала

наочність у форматі відео та презентації. Пані Олена створювала атмосферу навчального співробітництва, використовуючи власні лайфхаки продуктивної взаємодії учасників синхронної відеозустрічі: вела постійний активний діалог зі школярами на рівноправних партнерських засадах; використовувала необтяжливу й доброзичливу форму спілкування; залучала кожного здобувача освіти до співпраці, командної діяльності, в ході якої відбувався взаємообмін ідеями, думками, інформацією й створювався банк ідей; формувала відчуття значимості й успішності кожного учасника зустрічі, звертаючись до учнів зі словами заохочення та вдячності за кожну правильну відповідь, ідею, ініціативу; обов'язково реагувала на кожну підняту руку й постійно підтримувала увагу здобувачів освіти заздалегідь продуманими цікавими запитаннями, звертаннями, постійною зміною видів діяльності, правилом «ввімкненої камери» тощо. По завершенню заняття пані Олена щиро подякувала школярам за участь у синхронному занятті.

Паралельно з Оленою Валеріївною інші педагоги закладу проводили свої синхронні заняття зі школярами інших навчальних груп. По завершенню синхронних занять з усіх куточків мікрорайону до пані Олени та інших педагогів Центру «потяглись» школярі на очні консультації. Такі консультації дають змогу педагогам закладу в цілому й Олені Горобець зокрема в повній мірі реалізувати індивідуальний підхід до кожного школяра. На очній консультації присутні кілька учнів з однією проблемою, що стосується певного етапу проєктно-технологічної діяльності, пані Олена шляхом методів демонстрації, пояснення, навідних і проблемних запитань, практичного виконання завдання, перевірки та взаємоперевірки виконаного завдання формує ту чи іншу компетенцію учасників консультації. Паралельно інший педагог Центру надає індивідуальну консультацію здобувачу освіти, якщо питання (проблема) останнього потребує особистісно-орієнтованого підходу. Або ж навпаки. В залежності від мети й змісту консультації (як індивідуальної, так і групової) Олена Валеріївна визначає з колегами, хто саме консультиватиме учнів/учня. Все це відбувається швидко та дуже узгоджено. Консультації проводяться в темпі, комфортному здобувачам освіти. Важливим є не лише результат, а й процес взаємодії педагога з учнями/учнем. Тому, під час співпраці учасників освітнього процесу враховуються когнітивні можливості школярів, їх емоційний стан, рівень засвоєних знань та сформованих навичок з теми проєкту, природні задатки й обдарування в тому чи іншому виді проєктно-технологічної діяльності. За таких умов кожен здобувач освіти відчуває себе активним суб'єктом саморозвитку.

Рис.7. Олена ГОРОБЕЦЬ під час очної консультації з учнями

Рис.8. Андрій БАРДАКОВ (ліворуч) та Людмила ЧЕРНОВА (праворуч) під час очної консультації з учнями

Рис.9. Учень Ярослав за роботою на очній консультації

Рис. 10. Патріотичні екторбинки, виготовлені учнями на заняттях у закладі освіти, очолюваному Горобець Оленою Валеріївною

Олена Валеріївна Горобець, як керівник закладу, своєю невичерпною

життєвою енергією й оптимізмом запалює вогник творчого завзяття, ініціативності й ідейності як учнів так і всього колективу Центру. Тож в закладі освіти панує дуже комфортна психологічна атмосфера активної співпраці й творчого натхнення. Сприятливий розвитку здібностей та обдарувань психологічний клімат Центру відчувався і під час відвіданого онлайн-заняття пані Олени, і під час очних консультацій учнів педагогами закладу, і під час взаємодії керівника закладу з колегами. Особливість такої взаємодії – поєднання партнерської вимогливості з почуттям гумору, а також дуже влучний акцент уваги Олени Валеріївни як педагога й керівника закладу на індивідуальних потенційних можливостях кожного учня та кожного педагога. Згуртування педагогічного колективу Центру, підтримка й ціннісне відношення керівника закладу до своїх колег сприяє підвищенню рівня їх професіоналізму й індивідуальних обдарувань, мотивує до натхненної роботи. А вже творчі вмотивовані педагоги виховують творців за цими ж принципами партнерської взаємодії. Зростаючи в такій дружній атмосфері творчої співпраці та взаємопідтримки, де немає місця тиску, страху, авторитарності, здобувачі освіти не лише розкривають власний потенціал, набувають компетентностей, а й вчаться спільно приймати рішення, здійснювати взаємонавчання, надавати взаємодопомогу.

Значна увага у педагогів закладу освіти, очолюваному Оленою Валеріївною, зосереджується на взаємодії з класними керівниками й батьками (особами, що їх замінюють) здобувачів освіти закладу. В рамках цієї взаємодії відбувається підтримка здібних, обдарованих учнів, здійснюється взаємоінформування й обмін рекомендаціями за результатами спостережень та інших способів діагностики обдарувань здобувачів освіти Центру, вибудовується спільний вектор напрямку розвитку кожного.

Здобувачі освіти закладу, очолюваного Горобець Оленою Валеріївною, систематично беруть участь у різноманітних заходах (волонтерських акціях, конкурсах, олімпіадах, освітніх проєктах різних рівнів тощо), що дають можливість самоутвердитися та набути мотиваційних стимулів до саморозвитку індивідуальних здібностей та обдарувань. Так, «за плечима» професійного педагогічного стажу Олени Валеріївни налічуються десятки переможців та призерів олімпіад, конкурсів обласного й всеукраїнського рівнів.

Освітній процес у Центрі не лише сприяє формуванню в учнів необхідних для життя компетентностей і гнучких навичок, розвиває задатки й мотивує до творчої натхненної діяльності, а й здійснює допрофільне навчання й профорієнтаційну діяльність, оскільки виконання проєктно-технологічних актуальних, цікавих завдань на інноваційному обладнанні орієнтує учнів у змісті тієї чи іншої сучасної професії та допомагає вмотивовано визначитись з вибором фаху на основі своїх здібностей та обдарувань.

Узагальнення перспективного педагогічного досвіду роботи Горобець Олени Валеріївни дозволяє виділити його провідні ідеї:

- створення ефективних психолого-педагогічних та організаційних умов розвитку потенційних можливостей здобувачів освіти: сучасне матеріально-технічне забезпечення й актуальність тематики різноманітної проєктної

діяльності, що мотивує до творчої роботи, особистісно орієнтований підхід на партнерських засадах, індивідуальні й групові заняття (консультації) за чітким графіком, відсутність поділу за гендерною ознакою й оптимальне співвідношення індивідуальної, парної та групової роботи над проєктами, проблемний та практико орієнтований виклад навчального матеріалу, створення ситуацій успіху, застосування методів розвитку критичного й творчого мислення учнів, самостійність у плануванні й індивідуальний темп реалізації завдань в рамках проєкту, варіативність способів та рівнів складності реалізації ідей проєкту, творчий підхід до виконання завдань в рамках проєкту тощо;

- забезпечення у закладі освіти оптимального співвідношення методів, прийомів та засобів навчання, форм продуктивної освітньої взаємодії учасників освітнього процесу в умовах очного/дистанційного/змішаного навчання, з урахуванням впливу різних факторів на процес навчання;

- реалізація в освітньому процесі закладу компетентнісного навчання шляхом вивчення теорії безпосередньо у практиці, міжпредметної інтеграції, реалізації елементів STEM-освіти, організації продуктивної взаємодії учнів, використання проєктної, проблемної, інтерактивної, особистісно орієнтованої, нових інформаційних освітніх технологій;

- системна побудова атмосфери психологічного комфорту й співтворчості в закладі в цілому (педагогічний колектив – учнівський колектив – колектив усіх учасників освітнього процесу): створення творчої атмосфери учнівського колективу в умовах пануючої творчої атмосфери педагогічного колективу, кожен педагог якого має можливість в повній мірі вмотивовано реалізовувати академічну свободу й підвищувати рівень свого професіоналізму, а керівник закладу є мозковим центром, ідейним генератором, цілеспрямованим талановитим педагогом та зразковим організатором, лідером, здатним забезпечити продуктивний освітній процес незалежно від формату навчання, бачити близькі й далекі перспективи, реалізовувати освітні цілі сучасними педагогічними технологіями, власним прикладом демонструвати енергійну невтомну відданість своїй праці й водночас чітко розподіляти обов'язки між усіма членами педагогічного колективу;

- акцент уваги на особистісних якостях, індивідуальних здібностях та обдаруваннях **кожного** здобувача освіти та педагогічного працівника закладу.

Таким чином, узагальнення перспективного педагогічного досвіду роботи Горобець Олени Валеріївни засвідчує про її високу майстерність як педагога та як керівника. **Досвід роботи Горобець Олени Валеріївни** відповідає сучасним освітнім тенденціям, зокрема у напрямку формування компетентної, конкурентоспроможної особистості, яка здатна розвивати й реалізувати свої здібності, обдарування, компетентності протягом життя.

Список використаних джерел

1. Світлана Єфіменко. Візит до міжшкільного ресурсного центру трудового навчання. Кафедра ІКТ та безпечного освітнього середовища : вебсайт. URL: <https://sites.google.com/view/ikt-koippo-kr-ua/%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8> (дата звернення 21.04.2023).